

Sınıf Öğretmenlerinin Ev Ödevine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Examining the Views of Primary School Teachers on Homework

Fehmi DEMİR¹

Bariş YAMAN²

doi: 10.38089/iperj.2020.22

Geliş Tarihi: 02.06.2020

Kabul Tarihi: 17.11.2020

Yayınlanma Tarihi: 31.12.2020

Öz: Bu araştırma, sınıf öğretmenlerinin ev ödevine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden, olgubilim deseni olarak tasarlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme ile elde edilmiştir. Görüşme ile elde edilen veriler dört aşamada içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırmada ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Batman il merkezinde farklı ilkokullarda görev yapan 17 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme amacı, ev ödevinin öğrenci başarısına etki edip etmediği inancına göre değişmektedir. Ev ödevi ile öğrenci başarısı arasında olumlu bir ilişki olduğunu düşünen sınıf öğretmenleri, öğrenciye ev ödevini tekrar, pekiştirme, dönüt alma ve sonraki derse hazırlık amacıyla vermektedirler. Ev ödevinin öğrenci başarısına etki etmediğini düşünen sınıf öğretmenleri ise ev ödevini, faydalı olmadığı inancıyla öğrenciye vermemektedirler. Sınıf öğretmenleri ev ödevini hazırlarken hazır kaynaklardan yararlanmakta, hazır çalışmalarını değiştirerek veya kendileri ev ödevi hazırlayarak vermektedirler. Sınıf öğretmenleri ev ödevini uygularken ev ödevinin verilme sıklığına, miktarına, verilme zamanına ve hatırlatmalara dikkat etmektedir. Sınıf öğretmenleri ev ödevini değerlendirirken ev ödevini sürekli takip etmekte, kontrol aracı kullanmakta ve ortaya çıkan sonuca göre bir takım önlemler almaktadırlar. İlkokulda ev ödevinin öğrenci başarısına etki edip etmediği geniş kapsamlı çalışmalarla araştırılabilir.

Anahtar Ev ödevi, sınıf öğretmeni, ilkokul

Abstract: This research was carried out to examine the opinions of primary school teachers on homework. The research was designed as a phenomenological design. In the research interview technique was used. The data were obtained by semi-structured interview. The data obtained through the interview were analyzed in four stages by content analysis. Criterion sampling method was used in the study. The participants of the research are 17 primary school teachers working in different primary schools in Batman city center in 2018-2019 academic year. According to the results of the research, the aim of primary school teachers to assign homework varies according to the belief whether homework affects student success. Primary school teachers who think that there is a positive relationship between homework and student achievement give homework for the purpose of repetition, reinforcement, feedback and preparation for the next lesson. On the other hand, primary school teachers who do not believe that homework does not affect student achievement do not give homework to the student with the belief that it is not useful. Primary school teachers give their homework by making use of ready-made resources, changing ready-made studies or preparing themselves. Primary school teachers pay attention to the frequency, amount, time, and reminders of homework. When primary school teachers evaluate homework, they constantly monitor homework, use control tools and take some precautions according to the outcome. In primary school, it can be investigated through extensive studies whether homework affects student achievement.

Key Words: Homework, primary school teacher, primary school

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi, Türkiye, fehmi.demir@siirt.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4111-0700>

² Dr., Malatya Milli Eğitim Müdürlüğü, Türkiye, baris_yaman44@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4531-4965>

Giriş

Öğrencinin öğretim sürecinde elde ettiği kazanımları en üst düzeye çıkarmak her öğretmenin öncelikli görevidir. Bu doğrultuda okul ve sınıf içi eğitim süreci kadar okul dışı eğitim sürecinden de yararlanılmaktadır. Okul dışında başvurulan öğretim stratejilerinden biri ev ödevidir. Ev ödevi ile öğrencinin, sınıfta ve okulda öğrendiklerini incelemesi, uygulaması ve pekiştirmesi hedeflenmektedir. Ayrıca ev ödeviyle öğrencinin öğrenme sorumluluğunu alması, başarıya duygusu tatması ve olumlu duygular geliştirmesi hedeflenmektedir.

Öğrenmenin birçok yönü vardır. Bu yönlerin gelişimi için öğrencinin birçok beceriyi geliştirmesi gerekmektedir. Öğretmenler, öğrencilerin bu becerilerini geliştirmek ve öğrenciyi öğrenmeye teşvik eden olumlu bir deneyim sağlamak için ev ödevi vermektedirler (Milbourne ve Houry, 1999). Ev ödevi, öğretmenler tarafından, öğrencilerin okul dışındaki zamanlarında yapması için tasarlanıp kullanılan bir öğretim stratejisidir (Cooper, 1989; Cooper, Robinson ve Patali 2006). Ev ödevlerinin en temel özelliği onu yerine getirme sorumluluğunun öğrenciye verilmesidir. Küçük öğrenciler söz konusu olduğunda bu sorumluluğun aileleriyle paylaşılmasıdır (Murillo ve Martinez-Garrido, 2014). Ev ödevleri belirli bir amaca uygun ve açık bir şekilde hazırlandığında çocuğun bilgi ve becerilerinin gelişmesine yardımcı olduğu gibi başarılı bir şekilde tamamladığında, öğrencinin daha iyi öğrenmesini de sağlar (Marzano ve Pickering, 2007, s.77). Öğrencilere ev ödevi verme sebebi öğretmenler tarafından farklılık göstermektedir. Ilgar (2005, s.121) bu sebepleri alıştırmaya ve uygulama yardımıyla öğrenmeyi kolaylaştırma, hem yavaş öğrenenler hem de kavrama kabiliyeti yüksek olan öğrenciler için öğrenmeyi kişiselleştirme, ders saatlerinde tamamlanamayan işlerin okul dışında tamamlanması, bağımsız çalışma yeteneği ve alışkanlığının öğretilmesi, öğrencilere verilen bilgi ve yeteneklerin öğrenci aracılığı ile ailelere aktarılması fırsatı olarak sıralamıştır.

Ev ödevi önemli sosyal, kültürel ve eğitimsel konularını da kapsayan bir etkinliktir. Sadece akademik görevleri içermemekte, bununla beraber aile, akran ve toplumsal kurumları da öğretim sürecine katmaktadır (Corno, 2000). Ev ödevi verme amacı öğrencileri yeni konulara hazırlamak, öğrenmeyi kolaylaştırmak, öğrenilenleri gözden geçirmek, pekiştirmek, günlük yaşama aktarmak, aktif öğrenmeyi sağlamak, öğrencilerin dil, zihinsel, sosyal ve bedensel becerilerini geliştirmeye katkı sağlamaktır (Corno, 2000). Güneş'e (2014, s.14) göre ev ödevleri, sınıfta yapılanları bitirme, işlenecek konuya hazırlık, öğrenilen bilgiyi günlük hayatla ilişkilendirme ve yeni durumlara uygulamak için verilmektedir. Milbourne ve Houry'a (1999) göre ise öğretmenler ev ödevini, öğrencinin öz disiplin ve zaman yönetimi için etkili alışkanlıklar edinmesi; inisiyatif alarak, bağımsız çalışmayı öğrenmesi; öğrenme için kişisel sorumluluk alması ve bilgiye ulaşım, bilgiyi organize etmesi ve yoğunlaştırması gibi becerileri geliştirmeleri için vermektedir.

Ev ödevi çok sık kullanılan bir araçtır (Arikan, 2017, s.256). Bunun nedeni ev ödevinin öğrenci başarısı ile ilişkilendirilmesidir. Bundan dolayı çok sayıda öğretmen ve veli, ev ödevinin başarı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu düşünerek öğrencilere ev ödevinin verilmesini istemektedir (Duru ve Çoğmen, 2017). Milbourne ve Houry'a (1999) göre ilk beş sınıfta ev ödevinin etkisi hemen ortaya çıkmaya da çoğu öğretmen ve veli, ev ödevinin öğrencinin inisiyatif ve sorumluluk almasına katkı sağladığına ve öğrencinin uzun dönem akademik başarısında yaşamsal bir rol oynadığına inanmaktadır. 6–12. sınıflarda ise ev ödevi ile ilgili daha çok zaman ayıran öğrenciler ve ev ödevini evde tamamlayan öğrenciler, okulda daha başarılı olmaktadır.

Ev ödevinin verilme sıklığı, içeriği; ev ödevine ayrılan zaman ve ev ödevi yapılırken alınabilecek yardım, ev ödevinin etkisini etkileyen faktörlerdir. Cooper, Robinson ve Patali (2006) göre ev ödevine ayrılan zaman ile öğrencinin sınıftaki başarısı arasında önemli bir ilişki bulunmaktadır. Ev ödevi yapmak için daha fazla zaman harcayan öğrenci, daha az zaman harcayan öğrenciye göre daha başarılı olmaktadır. Murillo ve Martinez-Garrido'ya (2014) göre ise ev ödevinin tasarımı akademik başarıyı artırmada önemli bir etkidir. Öğretmen, ev ödevini öğrencinin bireysel yeteneklerine ve tercihlerine göre hazırlaması gerekir.

Ev ödevini öğrencinin öğrenmesinde yararlı bulan öğretmenlerin yanında yararlı bulmayan öğretmenler de bulunmaktadır. Ev ödevini öğrenmede gerekli bulan öğretmenler, öğrencilere sürekli

ev ödevini verirken gerekli bulmayan öğretmenler ise öğrencilere ev ödevi vermekten kaçınmaktadırlar. Bundan dolayı ev ödevi, sık kullanılan bir öğretim etkinliği olmasına rağmen ne kadar etkili olduğu tartışmalı bir konudur (Baş, Cigerci ve Şentürk, 2016; Gill ve Schlossman, 2000). Corno'ya (2000) göre ev ödevi kabul edilen bir gelenek değildir. Çünkü ev ödevi okul dışında yapılmakta ve öğretmenler tarafından denetlenememektedir. Ayrıca ev ödevi dinamikleri, öğretme ve test etme gibi yönlerden okul dinamiklerinden farklıdır. Volley (2017), ev ödevi yapma uygulamalarının okul sisteminde ve programda çok uygulanmasından dolayı sorgulanmadığını, ev ödevinin faydalı olduğuna dair kanıtlar olmamasına rağmen çocuğa faydalı olduğu inancıyla ev ödevi etkinliklerinin uygulandığını belirtmektedir. Ayrıca öğretmen, öğrenci ve velilerin ev ödevi ile ilgili düşünceleri uyusmamaktadır (Turanlı, 2007). Bunun yanında ev ödevine ilişkin basında çıkan olumsuz haberler ve Milli Eğitim Bakanlığının konuya tam bir çözüm getirmemesi de ev ödevini tartışmalı bir hale getirmektedir.

İlgili alanyazına bakıldığında (Kapıkıran ve Kıran, 1999; Cooper, Lindsay, Nye ve Greathouse, 1998; Milbourne ve Houry, 1999; Muhlenbruck, Cooper, Nye ve Lindsay, 1999) ilkökulda ev ödevinin, akademik başarı üzerinde etkisinin olmadığı veya akademik başarı ile ev ödevi arasında zayıf bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında Baumgartner, Bryan, Donahue ve Nelson'un (1993), belirttiği gibi ev ödevinin çok fazla verilmesi, öğrencinin dinlenmeye ve sosyalleşmeye ayırabileceği zamanı sınırlandırmaktadır. Bu süreçte çocuğa yardım etmeye çalışan anne-babaların kullandığı yanlış yaklaşımlar da öğrenciye zarar vermektedir. Dudley-Marling (2003) de ev ödevinin ailenin yaşamını olumsuz etkilediğini, aile aktiviteleri için ayrılan sürenin azalmasına neden olduğunu, aile içi etkileşimlerin kalitesini düşürdüğünü ve okuldaki sorunları aile sorunlarına dönüştürdüğünü tespit etmiştir. Baynazoğlu (2019, s.54) belirttiği gibi "ev ödevi uygulamaları öğretmenleri bir çıkmaza sürüklemektedir." Sonuç olarak ilkökulda ev ödevinin faydasına ilişkin kanıtlar sınırlı olmasına rağmen ev ödevi yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu da teori ile uygulama arasında bir boşluğun olduğu kanaatini uyandırmaktadır. İhtilafli bir konu olarak görülen ev ödevine ilişkin sınıf öğretmenleri görüşlerinin tespit edilmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Öğretmenlerin ev ödevi hakkındaki görüşlerinin ortaya çıkarılması, öğrencilerin akademik başarısına katkıda bulunacak öğretim stratejilerinin geliştirilmesine de ışık tutacaktır. Bu kapsamda araştırmada sınıf öğretmenlerinin ev ödevine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın genel amacı doğrultusunda aşağıdaki alt sorulara cevap aranmıştır:

1. Sınıf öğretmenleri neden ev ödevi vermektedir?
2. Sınıf öğretmenleri ev ödevlerini nasıl hazırlamaktadır?
3. Sınıf öğretmenleri ev ödevlerini nasıl uygulamaktadır?
4. Sınıf öğretmenleri ev ödevini nasıl değerlendirmektedir?

Yöntem

Ev ödevine ilişkin sınıf öğretmenleri görüşlerinin araştırıldığı bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni olarak tasarlanmıştır. "Olgubilim deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır" (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.78). Olgubilimsel çalışma yürüten bir araştırmacı, belirli bir fenomene ilişkin çeşitli tepkileri veya algıları araştırır. Araştırmacı, katılımcıların dünyasına ilişkin fikir edinmeye, algılarını ve tepkilerini tanımlamaya çalışır (Fraenkel ve Wallen, 2009). Bu çerçevede ev ödevi, tamamen yabancı olmadığımız ancak tam olarak da kavrayamadığımız bir olgudur. Araştırmada bu olguya ilişkin sınıf öğretmenlerinin algıları ortaya konulmuştur. Bu kapsamda ev ödevinin uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen bilgiler, araştırmacılar tarafından düzenlenmiş ve ilişkilendirilmiştir. Organize edilen bilgiler araştırma soruları kapsamında yorumlanarak bulgulara ulaşılmıştır.

Çalışma Grubu

"Olgubilim araştırmalarında veri kaynakları araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu dışa vurabilecek veya yansıtabilecek bireyler ya da gruplardır" (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.80). Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. En az bir yıllık mesleki kıdeme sahip kadrolu veya sözleşmeli sınıf öğretmeni olmak, ölçüt olarak alınmıştır. Ayrıca seçilen sınıf öğretmenlerinin farklı sınıf düzeylerinde olmasına da dikkat edilmiştir. Buna göre

araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılının birinci döneminde Batman il merkezindeki farklı okullarda ve farklı sınıf seviyelerinde çalışan 17 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubuna ilişkin veriler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışma grubuna ilişkin veriler

	Cinsiyet		Sınıf				Kıdem (Yıl)				
	Kadın	Erkek	1	2	3	4	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25
Öğretmen	11	6	4	4	5	4	6	5	3	2	1

Tablo 1’de görüldüğü gibi dörder tane birinci ve ikinci sınıf, beş tane üçüncü sınıf ve dört tane dördüncü sınıf öğretmeni ile görüşme yapılmıştır. Görüşülen sınıf öğretmenlerinin on biri kadın altısı erkektir. Bu öğretmenlerin beşi üç; biri beş olmak üzere altı tanesi 1-5; biri yedi, biri sekiz ve üçü dokuz olmak üzere beş tanesi 6-10; biri 13 ve ikisi 14 olmak üzere üç tanesi 16-20; biri 17 ve biri 20 olmak üzere iki tanesi 16-20 ve bir tanesi de 21-25 yıllık mesleki kıdeme sahiptir.

Veri Toplama Araçları

Olgubilim araştırmalarında başlıca veri toplama aracı görüşmedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.80). Araştırmada veri toplama aracı olarak; etkili, verimli ve kapsamlı veri elde etmek amacıyla yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Görüşmenin iç güvenilirliğine yönelik olarak üç alan uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Uzmanları üçü de doktor öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda görüşme formu hazırlanmıştır. Böylece sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi elde edilmiştir. Görüşme formunda araştırmanın alt amaçlarına yönelik dört tane temel soru sorulmuştur. Ayrıca görüşmenin akışına göre 12 adet alt soruya da yer verilmiştir. Görüşmenin temel soruları “Ev ödevini hangi amaçla verirsiniz?”, “Ev ödevini nasıl hazırlarsınız?”, “Ev ödevini nasıl uygularsınız?” ve “Ev ödevini nasıl değerlendirirsiniz?” olarak belirlenmiştir. Görüşmede öncelikle temel sorular sorulmuştur. Görüşme esnasında cevabı verilen alt sorular tekrar sorulmamıştır. Ancak cevabı verilmeyen alt sorular sorularak görüşmenin akışı genişletilmiş ve öğretmenlerin cevaplarını açması ve detaylandırılması sağlanmıştır. Görüşmeyi araştırmacılardan biri yapmıştır. Görüşmeler ortalama on dakika sürmüştür. Görüşme esnasında ses kaydı alınmıştır. Görüşmeden sonra tutulan ses kayıtları araştırmacılar tarafından yazıya geçirilmiştir. İnanırcılığı sağlamak için katılımcı teyidine başvurulmuştur. Katılımcı teyidi kapsamında her bir katılımcıyla ikişer defa görüşülmüştür. Birincisi görüşmede veriler toplanırken, ikinci görüşmede sonuçların doğruluğu ve bütünlüğü kontrol edilmiştir. Gelen öneriler doğrultusunda görüşme metinlerine son şekli verilmiştir.

28

Verilerin Analizi

Toplanan veriler, nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi ile analiz edilmiştir. “Olgubilim araştırmalarında veri analizi, yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmaya yöneliktir. Bu amaçla yapılan içerik analizinde verinin kavramsallaştırılması ve olguyu tanımlayabilecek temaların ortaya çıkarılması çabası vardır. Sonuçlar betimsel bir anlatım ile sunulur ve sık sık doğrudan alıntılara yer verilir. Bunun yanında ortaya çıkan temalar ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular açıklanır ve yorumlanır” (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.81). Görüşülen öğretmenler Ö1, Ö2, Ö3... olarak kodlanmıştır. Görüşme ile elde edilen veriler dört aşamada analiz edilmiştir. Öncelikle sınıf öğretmenlerinden elde edilen veriler her iki araştırmacı tarafından birbirinden bağımsız olarak kodlanmıştır. Ortaya çıkan kodlar bir araya getirilerek sınıflandırılmıştır. Kodlamayı yapan iki araştırmacı arasında güvenilirlik değeri hesaplanmış ve 0,86 olarak bulunmuştur. Bu kapsamda toplanan veriler derinlemesine analiz edilmiş ve kavramsallaştırılmıştır. Ortaya çıkan kodlar, mantıksal bir biçimde düzenlenerek bu kodları açıklayan temalar elde edilmiştir. Her alt soru ile ilgili kodlar ve temalar tablolaştırılarak gösterilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın alt soruları kapsamında sınıf öğretmenlerinden elde edilen veriler, içerik analizi analiz edilmiş ve tablolar halinde gösterilmiştir. Ev ödevine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen bulgular ev ödevinin verilme amacı, hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi başlıkları altında aşağıda sunulmuştur. Ulaşılan bulgulara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden örnekler sunulmuştur.

Ev Ödevinin Verilme Amacına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme amaçlarına ilişkin belirttikleri görüşlerden elde edilen kodlar ve temalar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Ev ödevi verilme amacına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kodlar
Ev ödevi öğrenci başarısını olumlu etkiler	Pekiştirir, tekrar ettirir, dönüt almayı sağlar, sonraki derse hazırlar, araştırmayı geliştirir, zamanı değerlendirir, hatırlamayı sağlar, ön bilgileri artırır, kendini geliştirmesi sağlar, bilginin kalıcılığını sağlar, sorumluluk bilincini geliştirir
Ev ödevi öğrenci başarısını etkilemez	Faydasız

Tablo 2’de sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme amaçlarına yer verilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme amaçları, iki tema altında ortaya çıkmıştır. Bu temalar “ev ödevi öğrenci başarısını olumlu etkiler” ile “ev ödevi öğrenci başarısını etkilemez” temalarıdır. Ev ödevinin verilme amacına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan ilk tema “ev ödevi öğrenci başarısını olumlu etkiler” olmuştur. Ev ödevi ile başarı arasında olumlu bir ilişki olduğunu düşünen öğretmenlerden Ö1, ev ödevini verme amacını, “Öğrencinin okulda öğrendiği aklında kalsın, okulda öğrendiğini öğretilsin ve pekiştiresin diye ev ödevi veriyorum” olarak belirtmiştir Buna göre Ö1, ev ödevi verme amacını öğrencinin okulda öğrendiğini pekiştirme olarak ortaya koymuştur. Ö4 de ders için önerilen süreye değinerek ders süresinin öğrencilere yeterli örnek vermede yetersiz kaldığını belirtmiştir. Ö4, ev ödevini verme amacını “Ev ödevini pekiştirme ve tekrar amaçlı veriyorum. Okuldaki örnekler yetersiz oluyor. Derste ancak 3- 5 örnek üzerinde duruyoruz” olarak ifade etmiştir. Ö7 de ev ödevi verme amacını “Birinci sınıfa okutuyorum. Daha çok tekrar ve yazma üzerine ev ödevi veriyorum” şeklinde belirtmiştir. Ö11 ise ev ödevi verme amacını “Ev ödevini, kazanımların pekişmesi amacıyla veriyorum” şeklinde belirtmiştir. Ö16, gün içinde sunulan kazanımların ne ölçüde alındığı üzerinde durarak “Öğrenci, o gün içinde verdiğim kazanımlardan ne kadarını aldı? Eksik kalan konular neler? Bunu anlayabilmek için ev ödevini veriyorum” şeklinde amacını ortaya koymuştur. Ö6 da öğrencinin kendini geliştirmesine değinerek amacını, “Çocuğun kendini biraz daha da geliştirmesi amacıyla ödev veriyorum” olarak ifade etmiştir. Ö15 ise ev ödevi verme amacını ifade ederken görev ve sorumluluk bilinci üzerinde durmuş ve ev ödevi verme amacını, “Görev ve sorumluluk bilincini geliştirmek ve günün kısa bir tekrarını yapmak için ev ödevi veriyorum” şeklinde ifade etmiştir.

Ev ödevinin verilme amacına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan ikinci tema, “ev ödevi öğrenci başarısını etkilemez” teması olmuştur. Ev ödevi ile öğrenci başarısı arasında ilişki olmadığını düşünen öğretmenlerden Ö17, “Ev ödevini vermiyorum. Çünkü faydalı olduğuna inanmıyorum” şeklinde cevap vermiştir.

Ev Ödevinin Hazırlanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl hazırladıklarına ilişkin belirttikleri görüşlerden elde edilen kodlar ve temalar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Ev ödevinin hazırlanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kodlar
Hazır kaynaklar	İnternetteki eğitim sitelerinden, ders kitabından, kaynak kitaplardan, farklı yayınevi yayınları, diğer öğretmen çalışmalarından
Hazır çalışmalarını değiştirerek	Kaynaklardan yararlanarak kendisi hazırlama, değişiklikler yaparak hazırlama,
Kendisi hazırlama	Her dersin ödevini farklı, oyun ve etkinlik şeklinde, zümre öğretmenleri ile beraber, elle evde,

Tablo 3'te sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl hazırladıklarına yer verilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl hazırladıklarına ilişkin görüşleri üç tema altında toplanmıştır. Bu temalar “hazır kaynaklar” ve “hazır çalışmaları değiştirerek” ve “kendisi hazırlama” temalarıdır.

Ev ödevinin hazırlanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan ilk tema, “hazır kaynaklar” olmuştur. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre yararlanılan hazır kaynaklar internetteki eğitim siteleri, ders kitapları, kaynak kitaplar ve diğer öğretmenlerin çalışmalarından olarak ortaya çıkmıştır. Ev ödevini hazır bir kaynak olarak internet sitelerinden hazırladığını belirten öğretmenlerden Ö3, “İnternette bakıyorum. Kitaba bakıyorum. Önceleri birkaç kaynaktan hazırlıyorum. Daha çok internette çıktı alıyorum” şeklinde cevap verirken Ö6 “Çocuğun seviyesine uygun şekilde kaynaktan internette, fotokopi çekerek veriyorum” şeklinde cevap vermiştir. Ev ödevini ders kitaplarından ve kaynak kitaplardan hazırladığını belirten öğretmenlerden Ö2, “Kaynakların az olduğu trafik ve insan hakları gibi derslerde ders kitabının kendisinden ev ödevi veriyorum” şeklinde hazırladığını ifade ederken Ö8, “Öğrencinin öğrenme hızına ve öğreteceğim konu ve ünitenin niteliğine göre hazırlarım. Öncelikle öğrencinin öğrenme ve başarı seviyesini dikkate alırım. Milli eğitimin hazırladığı kaynaklar ile ders kitaplarından ev ödevini veririm” şeklinde ve Ö9, “Ev ödevinin öğrenilenleri pekiştirici olmasına ve sıkıcı olmamasına dikkat ederim. Ev ödevini bakanlığın kaynakları ve birinci sınıf okuma setinden hazırlarım” şeklinde hazırladığını ifade etmiştir. Ev ödevini internetteki eğitim sitelerine ilaveten ders kitaplarından ve kaynak kitaplardan da hazırladığını ifade eden Ö4, “Ödevleri o gün işlenen dersin devamı niteliğinde olacak şekilde veriyorum ya da ödev bir şiirse şiirin tekrarını istiyorum. Ders kitabı, yardımcı kaynaklar ve internette takip ettiğim siteler var; onlardan ödev veriyorum” şeklinde hazırladığını açıklarken Ö14 de ev ödevini “Kaynak kitaplardan, ders kitaplarından ve internette ev ödevi hazırlarım. Öğrencinin seviyesine uygunluğuna ve daha önce öğretilmiş, anlatılmış bir konuyla ilgili olmasına bakarım. Ders kitaplarını derste bitirdiğimiz için çoğunlukla internette ev ödevi hazırlarım” şeklinde hazırladığını ifade etmişlerdir. Ev ödevini hazır kaynaklardan hazırlayan sınıf öğretmenlerinin öğrenci düzeyine ve konuya dikkat ettikleri tespit edilmiştir.

30

Ev ödevinin hazırlanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan ikinci tema, “hazır çalışmaları değiştirerek” ev ödevi verildiği olmuştur. Ev ödevini, ulaştığı kaynaklardaki çalışmaları sınıfa uyarlayarak hazırladığını belirten Ö1, “Genel olarak internette bakıp hazırlıyorum. Eğer konuya ve içeriğe uyuyorsa onu hemen çıkarıyorum. Ya da değişiklik yapmam gerekiyorsa gereken değişiklikleri yaparım” şeklinde hazırladığını ifade etmişken Ö2, “Genelde, ... sitesi var. Orada öğretmenlerin paylaştığı dosyalar var. Bir konu ile ilgili 10 tane etkinlik mi var. Açıyorum bakıyorum. Zor olanı içinden çıkarıyorum. Kolaysa onu değiştiriyorum” şeklinde cevap vermiştir. Ö5 de “O gün hangi konuyu işlediysen, ders kitabında hangi konu varsa ona göre hazırlıyorum. Eğer ekstra bir konu işlendiyse internetteki eğitim ile alakalı sitelerden indirdiğim etkinlikleri veriyorum. Bazen internette indirdiğim ödev üzerinde düzeltmeler yapıyorum”

Ev ödevinin hazırlanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan üçüncü tema, “kendisi hazırlama” olmuştur. Az sayıda öğretmen tarafından ifade edilmekle beraber bazı sınıf öğretmenlerinin ev ödevini kendisi hazırladığı ortaya çıkmıştır. Bununla ilgili olarak Ö7, ev ödevini “17 yıllık öğretmenim sonuçta. Sınıfıma hitap edecek en iyi kaynağın ben olduğumu düşünüyorum. Genelde ev ödevlerini kendim hazırlıyorum. Kendim, evde hazırlıyorum.” şeklinde görüş belirtirken Ö1, “Bazen kendim hazırlarım. Mesela özellikle matematikte problemler ile ilgili ev ödevlerini kendim hazırlarım” şeklinde ev ödevini kendisinin hazırladığını ifade etmiştir. Ev ödevini kendisi hazırlayan öğretmenler, ev ödevini hazırlarken konuya, öğrenciye ve ev ödevinin öğrencinin zamanını çok almamasına dikkat ettikleri ortaya çıkmıştır. Ancak bu yöntem çok az sayıda öğretmen tarafından tercih edilmiştir.

Ev Ödevinin Uygulamasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl uyguladıklarına ilişkin belirttikleri görüşlerden elde edilen kodlar ve temalar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Ev Ödevinin uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri

Tema	Kodlar
Ev Ödevinin Sıklığı	Günlük, haftada en az üç defa, haftada iki üç defa, haftalık, her gün, iki günde bir, konu ve üniteye göre değişir, ev ödevi vermiyorum
Ev Ödevinin Miktarı	1-2 sayfa, 2-3 sayfa, araştırma ise bir hafta, en çok bir saat, en çok iki saat, fazla olmamasına, hafta sonu daha fazla, hafta içi 10 dakika, iki etkinlik, kazanıma göre değişir, yormayacak ve sıkılmayacak kadar, yapabileceği kadar
Verilme Zamanı	Cuma, ders sonunda, hafta içi, konu bitiminde, son derste, ünite bitiminde
Hatırlatmalar	Açıklamalar yapma, bilgi verme, gösterip anlatma, not defterine yazdırma, ev ödevini işaretleme, önemli yerlerin altını çizme, son derste hatırlatma, veliye bildirme/mesaj atma, zorlandığında yardım almasını tavsiye etme

Tablo 4'te sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl uyguladıkları sunulmuştur. Sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl uyguladıklarına ilişkin görüşleri, dört temada toplanmıştır. Bunlar “ev ödevinin sıklığı”, “ev ödevinin miktarı”, “verilme zamanı” ve “hatırlatmalar” temalarıdır. Ev ödevinin uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan ilk tema, “ev ödevinin sıklığı” olmuştur. Ev ödevinin verilme sıklığı ile ilgili olarak Ö4, uygulamasını “Her gün ev ödevi veriyorum” şeklinde belirtirken Ö6, “Ev ödevini günlük olarak veriyorum” şeklinde belirtmiştir. Ö7 de ev ödevi uygulamalarını “Hemen hemen iki günde bir veririm” şeklinde dile getirmiştir. Ö11 ise ev ödevini “Haftada iki üç kez ev ödevi veririm” şeklinde ifade etmiştir. Bu verilere göre ev ödevi veren sınıf öğretmenlerinin haftada en az bir gün en çok da beş gün ev ödevi verdiği ortaya çıkmıştır.

Ev ödevinin uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ikinci tema, “ev ödevinin miktarı” olmuştur. Sınıf öğretmenlerinin ev ödevinin miktarı üzerinde ortak fikirleri olmadığı ortaya çıkmıştır. Bununla ilgili görüşülen öğretmenlerden Ö8, ev ödevi miktarını “Genellikle bir iki sayfa veririm” şeklinde belirtirken Ö10, “Başka etkinliklere de zaman ayırırsınlar diye bir saati veya en fazla iki saati geçmeyecek etkinlik veririm” şeklinde belirtmiştir. Ö13 de verdiği ev ödevi miktarını “En fazla bir sayfa” olarak ifade ederken Ö14, “En fazla iki sayfalık çalışma”yı ev ödevi olarak verdiğini ifade etmiştir. Elde edilen verilere göre ev ödevi veren sınıf öğretmenleri sayfa olarak en az bir en çok üç sayfa; zaman olarak da en az 10 dakika en çok üç saatlik ev ödevi verdikleri ortaya çıkmıştır.

Ev ödevinin uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ulaşılan üçüncü tema, ev ödevinin “verilme zamanı” olmuştur. Ev ödevinin verilme zamanına ilişkin olarak sınıf öğretmenlerinde Ö3, ev ödevini “Her Cuma mutlaka veririm. Bir de konu bitiminde veririm” şeklinde görüş belirtirken Ö5, “Genelde her gün son saatlerde ev ödevi veririm” şeklinde görüşünü belirtmiştir. Bununla ilgili Ö9 “Dersin sonunda” ev ödevini verdiğini ifade ederken Ö16, “Günün sonunda” verdiğini ifade etmiştir. Buna göre sınıf öğretmenlerinin genel olarak ev ödevini dersin sonunda ya da son dersin sonunda verdikleri ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte konu ve ünite bitiminde de ev ödevini verdikleri tespit edilmiştir.

Ev ödevinin uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ulaşılan dördüncü tema, ev ödevine ilişkin yapılan “hatırlatmalar” olmuştur. Ev ödevi verilirken öğrencilere yapılan hatırlatmalarla ilgili olarak Ö2, “Zorlandığı yerde anne, baba, abi, abla, akranlarından yardım almasını tavsiye ederim” şeklinde görüşünü belirtirken Ö4, “Ev ödevlerini not defterlerine yazdırıyorum. Son derste tekrar hatırlatıyorum” şeklinde görüş belirtmiştir. Ö5 de uygulamasını “Öğrencilere ev ödevi verirken velilere de kısa mesaj atarak haber veriyorum” şeklinde ifade etmiştir. Ö9 ise “Dersin sonunda öğrencilerime ev ödevi konusunu söyleyip ödevi kitaptan işaretliyorum. Bazen de velilere bildiriyorum” şeklinde ifade etmiştir. Buna göre sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verirken öğrencilere açıklamalar yaptıkları, öğrencilerin ev ödevini unutmalarını için işaretleme yaptıkları, not aldıkları ve verilen ev ödevini velilere bildirdikleri ortaya çıkmıştır.

Ev Ödevinin Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl değerlendirdiklerine ilişkin belirttikleri görüşlerden elde edilen kodlar ve temalar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Ev Ödevinin Değerlendirmesine İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Tema	Kodlar
Ev ödevini takip etme	Değişken aralıklarla, evde, dersin başında, pazartesi günü, sınıfla beraber, sınıfta tek tek, sonraki derste, sorular sorarım, toplayıp incelerim
Kontrol aracı kullanma	Artı eksi, yapanlar ve yapmayanlar çetelesi, takip çizelgesi
Önlemler alma	Aile ile işbirliğine gitme, aileyi bilgilendirme, aynı ödevi tekrar verme, başarılı öğrencilerin yardım etmesini sağlama, beden eğitimi dersinde dışarı çıkarmama, çocuğu uyarma, ev ödevinin faydasını anlatma, oyun ve etkinlik şeklinde ev ödev verme, ev ödevi yapmama sebebini öğrenme, sevmeme, teneffüse çıkarmama, veli ile konuşma, ev ödevi yapanları ödüllendirme, zaman alacak ev ödevi vermeme

Tablo 5’te sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl değerlendirdikleri sunulmuştur. Sınıf öğretmenlerinin ev ödevini nasıl değerlendirdiklerine ilişkin görüşleri, üç temada toplanmıştır. Bunlar “ev ödevini takip etme”, “kontrol aracı kullanma” ve “önlemler alma” temalarıdır.

Ev ödevinin değerlendirilmesine ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan ilk tema ev ödevini “ev ödevini takip etme” olmuştur. Ev ödevinin kontrol edilmesi ile ilgili olarak sınıf öğretmenlerinden Ö3, “Sınıfla beraber değerlendiriyoruz” şeklinde görüş belirtirken Ö4, “Ev ödevini her dersin başında kontrol ediyorum ve çok zamanımı almıyor” şeklinde görüş belirtmiştir. Ö6 da uygulamasını “Derste kontrol ediyorum” şeklinde ifade ederken Ö9, “Sınıfta tek tek dolaşarak ev ödevlerini kontrol ediyorum” şeklinde ifade etmiştir. Buna göre ev ödevini veren bütün sınıf öğretmenlerinin verdikleri ev ödevini kontrol ettikleri ortaya çıkmıştır. Yapılan kontrollerin de genel olarak sınıfla beraber ve derste yapıldığı ortaya çıkmıştır.

Ev ödevinin değerlendirilmesine ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan ikinci tema “kontrol aracı kullanma” olmuştur. Ev ödevinin değerlendirilmesinde kullanılan kontrol araçları ile ilgili olarak Ö2, “Teşvik için artı eksi veriyorum. O biraz etkili oluyor” şeklinde görüş belirtirken Ö7, “Ödev yapmayanlara ceza veya yaptırım yapmaktan ziyade ödev yapanları ödüllendirerek onları motive etmeye çalışıyorum” şeklinde belirtmiştir. Ö13 de “Yapıp yapmadığına bakarak...” şeklinde uygulamasını ifade etmiştir. Burada Ö7 ve Ö13’ün yaptıkları ölçümün yapanlar ve yapmayanlar şeklinde olduğu görülmektedir. Buna göre sınıf öğretmenlerin yaptıkları ölçümün artı eksi verme ile yapanlar yapmayanlar şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Bununla ilgili olarak Ö10, “Ev ödevinin kontrolünü hazırlamış olduğum çizelgelerle değerlendiririm” şeklinde görüşünü ifade ederken Ö14 de “Her öğrencinin ödevlerini tek tek kontrol ederek doğru yapılmış olup olmamasına göre takip durumu çizelgelerine işlerim” şeklinde cevap vermiştir. Buna göre genel olarak sınıf öğretmenlerinin ev ödevini değerlendirirken önceden belirlemiş oldukları ve öğrencilere duyurdukları kontrol araçlarının sınırlı da olsa olduğu ortaya çıkmıştır.

Ev ödevinin değerlendirilmesine ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre ortaya çıkan üçüncü tema “önlemler alma” olmuştur. Ev ödevinin yapılmasını sağlamaya yönelik alınan önlemler ile ilgili olarak Ö1 aldığı önlemleri, “Artı eksi veriyorum. Üç defa eksi alanı beden dersine çıkarmıyorum. Bazen velilerle de konuşuyorum” şeklinde belirtirken Ö5, “Ev ödevlerini yapmayanların velilerini arayıp onlarla konuşuyorum. Genelde verim alıyorum” şeklinde görüş belirtmiştir. Ö11 aldığı önlemleri “Teneffüse çıkarmama gibi küçük cezalar veririm” şeklinde ifade etmişken Ö15, “Ev ödevlerini toplarım. Eksiklerini tespit eder, kendisi ile konuşurum. Seviyorum.” şeklinde ifade etmiştir. Buna göre ev ödevi veren bütün sınıf öğretmenlerinin ev ödevinin yapılmasına yönelik önlemler aldığı ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmenlerinin aldığı önlemler ev ödevi yapmama nedenini öğrenme, öğrenci ile konuşma ve onu uyarma, veliyi bilgilendirme, veli ile işbirliği içinde çalışma olarak ortaya çıkmıştır. Bununla beraber önlem olmamasına rağmen önlem olarak belirtilen beden eğitimi dersine veya teneffüse çıkarmama gibi cezaların verildiği tespit edilmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin ev ödevine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda ev ödevinin amacına, hazırlanmasına, uygulanmasına ve değerlendirilmesine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri ortaya konulmuştur.

Araştırma bulgularına göre sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme amaçları “ev ödevi, öğrenci başarısını olumlu etkiler” ile “ev ödevi, öğrenci başarısını etkilemez” olarak iki tema altında ortaya

çıkıştır. Ev ödevinin, öğrenci başarısını olumlu etkilediğini düşünen sınıf öğretmenleri; sınıfta işlenen konuyu tekrar etme, üzerinde durulan kazanımları pekiştirme, dönüt alma, öğrenciyi bir sonraki derse hazırlama, öğrencinin bir konuyu araştırmasını sağlama ve zamanını iyi değerlendirme amacıyla öğrencilere ev ödevini vermektedir. Duban (2016), öğretmenlerin ev ödevi verilmesine olumlu yaklaştıklarını ve öğrencilere ev ödevi verilmesinin yararlı olduğuna inandıklarını bulmuştur. Ev ödevini yararlı bulan öğretmenlere göre ev ödevinin verilme amacı sınıfta işlenen konuyu, üzerinde durulan kazanımları pekiştirme ve tekrar etmektir. Ersoy ve Anagün (2009) öğretmenlerin daha çok öğrenilenleri pekiştirme amaçlı ev ödevi verdiklerini; ayrıca dönüt alma, sonraki derse hazırlama, bir konuyu araştırma ve zamanı değerlendirme amacıyla da ev ödevi verdiklerini bulmuştur. Rosairo ve ark (2015) ev ödevi amaçlarıyla ilgili belirledikleri dört gruptan iki tanesi pratik/tekrar, derse hazırlıktır. Duru ve Çöğmen (2017) de yaptıkları çalışmada ilkökul öğrencilerine verilen ev ödevlerinin verilme amacının tekrar ve pratik olduğunu bulmuşlardır. Benzer şekilde Ok (Ok, 2018, s. 29), öğretmenlerin ev ödevine pekiştirme, tekrar, görev ve sorumluluk gibi anlamlar atfettiklerini tespit etmiştir. Calp (2011) da yaptığı çalışmada beşinci sınıf öğrencilerinin ders tekrarı niteliğindeki ev ödevlerinden hoşlandıklarını bulmuştur. Bu açıdan araştırma sonucu yukarıda belirtilen araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Ancak sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme amacının özellikle tekrar ve pekiştirme olduğu göz önüne alındığında derslerin bilgi ağırlıklı işlendiği ve öğretmenlerin verdikleri bilginin hatırlanmasını önemseydiği söylenebilir. Derste bilgi aktarımı temele alındığında bilginin unutulmaması önem arz etmektedir. Bu açıdan ev ödevinin özellikle bilgiyi tekrar etmeye ve daha uzun süre hatırlamaya yönelik olduğu söylenebilir. İlkokul döneminde bilgiye ve bilginin hatırlanması üzerinde fazla durmak, öğrencinin eğitim-öğretime olan ilgisini olumsuz etkileyebilir. Bu açıdan ev ödevleri etkinlik temelli hazırlanabilir. Bunun için Büyüktokatlı'nın (2009) belirttiği gibi ev ödevlerinin öğrencinin sevdiği ve ilgisini çekecek konulardan olması, amaç ve seviyesine uygun olması halinde başarının yükselmesini sağlayabilir. Ayrıca ilkökul düzeyinde derslerin bilgi ağırlıklı olmaktan çıkarılması durumunda hatırlama, pekiştirme ve dönüt almaya yönelik ev ödevi vermeye de ihtiyaç kalmayabilir. Buna göre ev ödevi ile öğrenci başarısı arasında olumlu ilişki olduğunu düşünen sınıf öğretmenlerinin öğrencilere ev ödevi verdiği, başarı ile ev ödevi arasında olumlu bir ilişki olmadığını düşünen sınıf öğretmenlerinin ise öğrencilere ev ödevi vermediği söylenebilir. Bu açıdan ev ödevi ile öğrenci başarısı arasında olumlu bir ilişki olup olmadığı geniş kapsamlı çalışmalarla araştırılabilir.

33

Sınıf öğretmenleri, üç farklı şekilde ev ödevini hazırlamaktadır. Bunlar; hazır kaynakları değiştirmeden, hazır çalışmaları değiştirerek veya kendisi düzenleyerek olarak ortaya çıkmıştır. Ev ödevini hazırlarken hazır kaynakları kullanan öğretmenler; internetteki eğitim ile ilgili sitelerden, ders kitaplarından, kaynak kitaplardan veya diğer öğretmenlerden aldıkları çalışmaları hiç değiştirmeden öğrencilere vermektedir. Bu öğretmenler, ev ödevini hazırlarken öğrenci düzeyine ve konuya dikkat ettiklerini belirtilmiştir. Benzer şekilde Akbaba ve Tüzemen (2015) de yaptıkları çalışmada öğretmenlerin, öğrencinin seviyesi, ilgi ve yeteneğine göre ev ödevi verdikleri tespit edilmiştir. Ancak her öğrencinin farklı olduğu, kendine özgü özellikleri olduğu göz önüne alındığında hazır kaynakları olduğu gibi kullanmak faydalı olmayabilir. Ayrıca internet sitelerindeki çalışmaların ne derece uygun olduğu bilinmemekte ve denetlenmemektedir. Bundan dolayı bu tür çalışmaları paylaşan internet siteleri ve internet sitelerindeki çalışmalar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenebilir. Ya da Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygunluğu onaylanmış alternatif çalışmaların olduğu internet siteleri işlevsel hale getirilebilir. Bunun yanında bazı öğretmenler hazır çalışmaları inceleyerek değişiklikler yaparak kendi sınıflarına uyarlamaktadır. Bu öğretmenler, ev ödevini hazırlarken ev ödevinin konuya ve öğrenci düzeyine uygun olmasına, öğrencinin çok zamanını almamasına, öğrenilenleri pekiştirmesine ve sıkıcı olmamasına dikkat etmektedir. Özpolat, Karakoç ve Kara (2017) da öğretmenlerin, ev ödevi miktarının çok fazla olmamasına dikkat ettiklerini tespit etmişlerdir. Bazı sınıf öğretmenleri de verdikleri ev ödevini kendisi hazırlamaktadır. Ancak bu yol, az sayıda öğretmen tarafından tercih edilmektedir. Sınıfını, öğrencilerini en iyi tanıyanın sınıf öğretmeni olduğu düşünüldüğünde sınıf öğretmenin ev ödevi hazırlaması daha yararlı olabilir. Bunun için hazır çalışmalardan çok öğretmen ürünü ev ödevlerinin verilmesi üzerinde durulabilir.

Ev ödevi uygulamalarına ilişkin sınıf öğretmenlerinden elde edilen verilere göre sınıf öğretmenleri, genel olarak öğrencilere ev ödevi vermektedir. Ancak ev ödevinin sıklığı ve miktarı öğretmenden öğretmene değişmektedir. Araştırma sonucuna benzer sonucu Murillo ve Martinez-Garrido (2014),

öğretmenlerin yüzde doksanının ev ödevi verdiğini ve verdikleri ödevini öğrencinin 15 ile 30 dakikasını aldığını düşündüklerini tespit etmişler. Ancak Arıkan (2017) daha sıklıkla ödev verilen öğrencilerin daha başarısız, ödevde daha fazla süre ayıran öğrencilerin ise daha başarılı olduğunu tespit etmiştir. Sınıf öğretmenleri, ev ödevini verirken çoğunlukla dersin son dakikalarını veya son dersin son dakikalarını tercih etmektedir. Ayrıca konu ve ünite bitiminde de ev ödevi verilmektedir. Sınıf öğretmenlerinin verdiği ev ödevleri, en az on dakika sürmektedir. Ancak ev ödevinin çok zaman alması durumunda öğrenci, dersten ve okuldan soğuyabilir. Bunun için sık ve çok ev ödevi vermekten ziyade açık ve örtük tekrar olacak şekilde ev ödevi verilebilir. Sınıf öğretmenleri, öğrencilere ev ödevini verirken öğrencilere yazılı veya sözlü bazı hatırlatmalarda bulunmakta, öğrencilerin ev ödevlerini unutmalarını için işaretleme yapmakta, not aldirmakta ve iletişim araçları ile veliye de bilgi vermektedirler. Özer ve Ocal (2013), öğretmenlerin, velilere ev ödevleri hakkında “genellikle” bilgi verdiklerini ve ev ödevler konusunda çocuklarına nasıl yardımcı olacaklarını “her zaman” anlattıklarını tespit etmişlerdir.

Sınıf öğretmenleri genel olarak verdikleri ev ödevini kontrol etmektedir. Benzer sonucu Büyüktokatlı (2009) yaptığı çalışmada öğretmenlerin çoğunluğunun verdikleri ev ödevleri kontrol ettiği tespit ederek bulmuştur. Ancak Arıkan (2017) yaptığı çalışmada Türkiye’de öğretmenlerin sıklıkla ödev verdiklerini fakat öğretmenlerin üçte birinin ödevi her zaman kontrol etmedikleri bulmuştur. Araştırma sonucuna göre sınıf öğretmenleri ev ödevi kontrollerini genel olarak sınıfla beraber ve derste yapmaktadırlar. Bundan dolayı dersin bir kısmı ev ödevi kontrolüne ayrılmaktadır. Ders kazanımı için önerilen sürenin başka bir amaçla kullanılması, kazanım için önerilen sürenin azalmasına sebep olabilir. Dolayısıyla kazanımı için önerilen sürenin etkilendiği söylenebilir. Sınıf öğretmenleri ev ödevlerini kontrol ederken değerlendirme aracı kullanmamaktadır. Yapılan değerlendirmeler daha çok ev ödevini yapanlar ve yapmayanlar şeklindedir. Ev ödevinin nasıl ve neye göre değerlendirileceğinin belirlenmesi ev ödevini daha yararlı hale getirebilir. Bunun için ev ödevi veren sınıf öğretmenleri, ev ödevinin nasıl değerlendirileceğine ilişkin değerlendirme aracı geliştirilebilir.

Sınıf öğretmenleri, öğrencilerin ev ödevlerini yapması için bazı önlemler almaktadır. Bu önlemler öğrencinin ev ödevini yapmama sebebini öğrenmek, öğrenci ile konuşmak ve gerekirse öğrenciyi uyarmaktır. Buna rağmen ev ödevini yapmayan öğrenciler, velilerine bildirilmektedir. Bazı öğretmenler ise ev ödevini yapmayan öğrenciyi beden eğitimi dersine veya teneffüse çıkarmayarak cezalandırmaktadır. Dolayısıyla ev ödevi kontrollerinin eksik veya hatayı bulmaya yönelik olduğu söylenebilir. Ev ödevini yapmayan öğrencinin velisinin okula davet edilmesi veya farklı iletişim araçları ile bilgilendirilmesi; okul, sınıf ve öğretmen ile ilgili veli ve öğrenci arasında istenmeyen iletişim ve anların yaşanmasına sebep olabilir. Bundan dolayı ev ödevi, bir cezalandırma aracı olarak kullanılmamalıdır.

Kaynakça

- Akbaba, A. ve Tüzemen, M. (2015). İlkokul 1. 2. ve 3. sınıflarda ödev vermenin pedagojik boyutunun ilgili öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *The Journal of Academic Social Studies*, 32 (3) 119-138. <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2716>
- Arıkan, S. (2017). TİMMS 2011 verilerine göre Türkiye’deki ev ödevi ve matematik başarısı arasındaki ilişki. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 8(26), 256-275.
- Babadoğan, C. (2003). Ev ödevi mi ödev evi mi? *Aylık Çoluk Çocuk Anne Baba Eğitimci Dergisi*, 7, 26-27.
- Baş, G., Ciğerci, M. F. ve Şentürk, C. (2016, 13-16 Ekim). *Ev ödevinin akademik başarıya etkisi: Bir meta-analiz çalışması*. VI. Uluslararası Eğitimde Araştırmalar Kongresinde bildiri olarak sunuldu, Rize.
- Baumgartner, D., Bryan, T., Donahue, M. & Nelson, C. (1993). Thanks for Asking: Parent Comments About Homework, Tests, and Grades, *Exceptionality* 4(3), 177-185.
- Baynazoğlu, L. (2019). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(221), 51-71.
- Büyüktokatlı, N. (2009). *İlköğretimde ev ödevi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Calp, Ş. (2012). İlköğretimde ev ödevi: Beşinci sınıf öğrencilerinin algıları. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 2(2), 120-136.

- Cooper, H. (1989). *Homework*. White Plains, NY: Longman.
- Cooper, H., Lindsay, J. J., Nye, B. & Greathouse, S. (1998). Relationships among attitudes about homework, amount of homework assigned and completed, and student achievement. *Journal Of Educational Psychology*, 90(1), 70-83.
- Cooper, H., Robinson, J. C. & Patall, E. A. (2006). Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, 1987–2003. *Review of Educational Research*, 76(1), 1–62.
- Corno, L. (2000). Looking at homework differently. *The Elementary School Journal*, 100(5), 529-548.
- Duban, N. (2016). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşleri. *International Journal Of Education Technology and Scientific Researches*, 1,55-67.
- Dudley-Marling, C. (2003). How school troubles come home: The impact of homework on families of struggling learners. *Curren Issues in Education*, 6(4),1-19.
- Duru, S. ve Çoğmen, S. (2017). İlkokul ve ortaokul öğrencileri ile velilerin ev ödevlerine yönelik görüşleri. *İlköğretim Online*, 16(1), 354-365. <http://dx.doi.org/10.17051/io.2017.76577>
- Ersoy, A. ve Anagün, Ş. S. (2009). Sınıf öğretmenlerinin fen ve teknoloji ödev sürecine ilişkin görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(1), 58-79.
- Fraekel, J. R. & Wallen, N. E. (2009). *How to design and evaluate research in education. (Seventh edition)*. New York: McGraw-Hill.
- Gill, B. P. & Schlossman, S. L. (2000). The lost cause of homework reform. *American Journal of Education*, 109(1), 27–62.
- Güneş, F. (2014). Eğitimde ödev tartışmaları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 1-25. <http://Doi: 10.14686/BUEFAD.201428169>
- Ilgar, Ş. (2005). Ev ödevinin öğrenci eğitimi açısından önemi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 119-134.
- Kapıkıran, Ş. ve Kıran, H. (1999). Ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, 54-60.
- Marzano, R. J. & Pickering, D. J. (2007). The case for and against homework. *Educational Leadership*, 64(6), 74-79.
- Milbourne, L. A. & Haury, D. I. (1999). Why is homework important? *Researchgate*, 6(2), 11-12.
- Muhlenbruck, L., Cooper, H., Nye, B. & Lindsay, J. J.(1999). Homework and achievement: Explaining the different strengths of relation at the elementary and secondary scholl leves. *Social Psychology of Education*, 3(4), 295-317.
- Murillo, F. J. & Martinez-Garrido, C. (2014). Homework and primary-school students' academic achievement in Latin America, *International Review of Education*, 60(4), 1-23. <http://doi: 10.1007/s11159-014-9440-2>
- Ok, M. (2018). *Öğretmen, öğrenci ve velilerin ev ödevlerine yükledikleri anlamların incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Özer, B. ve Öcal, S. (2013). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerine yönelik uygulamalarının ve görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1), 133-149.
- Özpolat, E. T., Karakoç, B. ve Kara, K. (2017). İlkokulda verilen ev ödevlerine ilişkin öğretmen ve veli görüşlerinin değerlendirilmesi. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 8(8), 1849-1890.
- Rosário P, Núñez JC, Vallejo G, Cunha J, Nunes T, Suárez N, Fuentes S & Moreira T (2015). The effects of teachers' homework follow-up practices on students' EFL performance: a randomized-group design. *Frontiers In Psychology*. 6(1528), 1-11.
- Turanlı, A. S. (2007). Gerçek bir ikilem: Ödev vermek ya da vermemek, *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 136–154. <http://doi: 10.3389/fpsyg.2015.01528>
- Volley, S. (2017). *Homework: based on tradition or research? A qualitative study of teachers' considerations when assigning homework in English*. Unpublished Master Thesis. The Arctic University of Norway Institute for Teacher And Pedagogy, Tromsø.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.